39. HADİS

SECDELERLE ALLAH'A YAKLAŞMAK

عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ رَضِيَ اللهُ عَنْهُ، أَنَّ رَسُولَ اللهِ صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وسَلَّمَ قَالَ :

« أَقْرَبُ مَا يَكُونُ الْعَبْدُ مِنْ رَبِّهِ وَهُوَ سَاجِدٌ ، فَأَكْثِرُوا الدُّعَاءَ »

Hadisin Türkçesi

Ebû Hüreyre radıyallahu anh'dan rivayet edildiğine göre Resûlullah sallallahu aleyhi ve sellem şöyle buyurdu:

"Kulun Rabbine en yakın olduğu hal secde halidir. İşte bu sebeple secdede çok dua etmeye bakın!"[38]

Açıklamalar

Hadislerde rükû ve secde halinin önemi belirtilmekte ve kulun Rabbine en yakın olduğu bu iki samimi durumun nasıl değerlendirilmesi gerektiği ifade edilmektedir.

Secde halinin kulu Rabbine yaklaştırmasının bir de tarihî yönü vardır. Kur'an-ı Kerîm'de anlatıldığı üzere, Allah Teâlâ Âdem aleyhisselamı yarattığı zaman meleklere, "Âdem'e secde edin!" diye emretmişti. O zaman bütün melekler secde ettiği halde İblis kibirlendiği için secde etmemiş ve böylece Allah'ın rahmetini kaybederek kâfirlerden olmuştu [Bakara suresi (2), 34].

39 Riyâzü's-Sâlihîn, Hadis No: 1432 (Müslim, Salât 219. Ayrıca bk. Ebû Dâvûd, Salât 148)

Açıklamalar

İnsan Cenâb-ı Hakk'ın yüce huzurunda alnını yere koyup secde etmek suretiyle "Rabbim, ben senin yüceliğini kabul ediyorum. Senin emrine uyarak huzurunda secde ediyorum. Ben şeytanın yanında değil, meleklerin safında yer almak istiyorum. Benim kulluğumu kabul et." diye Rabbine niyaz etmektedir. Secde halini değerli kılan kulun işte bu samimiyetidir. İnsan, Rabbine yakın olduğu halleri ve zamanları iyi bilmeli ve bunları, Efendimizin tavsiye buyurduğu gibi, dua ederek değerlendirmelidir. Peygamber aleyhisselamın haber verdiğine göre gecenin son üçte biri, yani teheccüd namazlarının kılındığı seher vakti, kulun, Rabbinin rahmetine yakın olduğu zamandır (Tirmizî, Daavât 118; Nesâî, Mevâkît 35).

Bizim rükûda söylediğimiz "sübhâne rabbiye'l-azîm" zikri ile secdede söylediğimiz "sübhâne rabbiye'l-a'lâ: Ben yüce Rabbimi O'nun ulûhiyyet makamına yakışmayan sıfatlardan tenzih ederim." zikrini de yine Resûl-i Ekrem Efendimiz öğretmiştir (Ebû Dâvûd, Salât 147; Tirmizî, Mevâkît 79; Nesâî, İftitâh 77, Tatbîk 74; İbni Mâce, İkâme 179).

Hadisten Öğrendiklerimiz

1. Rükû hali, kulun Cenâb-ı Hakk'a tazimini arz etmesine en uygun durumdur.
2. Secde hali, kulun Rabbine en yakın ve O'nun rahmetini kazanmaya en elverişli olduğu zamandır. Bu sebeple secdede yapılan dua ve zikirlerin kabul edilme imkânı daha fazladır.
3. Rükû ve secdede Peygamber Efendimizin öğrettiği dua ve zikirleri okumak suretiyle Rabbimize bağlılığımızı arz etmeye ve O'nun merhametini elde etmeye çalışmamız gerekir.